СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 192. НЮ ЙОРК І ДЖЕРЗІ СИТІ, вівторок, 1-го жовтня 1946. No. 192. NEW YORK and JERSEY CITY, Tuesday, October 1, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ТВОРЯТЬ РУЗВЕЛТІВСЬКУ ГРУПУ ҐЛОБАЛЬНОГО ДУМАННЯ

У Шікаґу зіхалася група впливових лїберальних мислителів і після дводенних нарад вони проголосили заяву в справі американської закордонної політики. У ній вони висловили своє невдоволення з дотеперішнього напрямку в закордонній політиці, веденої президентом Труманом, закидаючи йому, що він відступив від засад Френклина Д. Рузвелта і що постійний мир можна осягнути лише поворотом до поступового ґлобалного думання Рузвелта. На нарадах вибрано комітет з 50 людей, який має занятися скликанням „другої конференції поступовців" у Вашингтоні неґайно після листопадових виборів. Оці „проґресисти" хочуть ще перед виборами перевести як найенерґічнішу аґітацію за вибір як найбільшого числа ліберальних кандидатів до конґресу. Провідники цього руху називають себе „Рузвелтівськими Демократами" і головна їх аґітація буде звернена проти вибору правдивих демократів. У конференції взяли участь такі визначніші одиниці як бувший секретар внутрішних справ Гаролд Л. Ікес, бувший секретар скарбу Генрі Морґентав і голова Конґресу Промислових Орґанізацій Филип Морей. Цей останній виявив дуже рішуче домагання за вичищення робітничих юній з комуністичних елементів.

ЗАПОВІДАЮТЬ НОВИЙ МОРСЬКИЙ СТРАЙК НЕҐАЙНО.

Уже від півночи у вівторок 1 жовтня має зачатися новий морський страйк із у усіми наслідками загального корабельного страйку, як це було недавно. Тим разом машиністи й інші молодші офіцири на кораблях загрозили страйком. Вони зорганізовані в двох юніях, одна з них належить до Американської Федерації Праці, друга до Конґресу Промислових Орґанізацій. Вони домагаються підвишки платні на 35%. Переговори з підприємцями не довели досі до ніякого успіху.

ЗАКИДАЮТЬ НЕЧЕСНІСТЬ ЮНІЇ В ПИТСБУРҐУ.

Посадник міста Питсбурґа Дейвид Л. Лоренс у промові по радіо до населення міста й околиці назвав нечесною поведінку юнії при продукції електричного світла і заповів, що незабаром місто не буде мати ніякого світла. З Вашинґтону приїздить до Питсбурґа спеціяльний посередник для переговорів між робітниками і підприємством, що продукує світло.

ПЕРЕВОДЯТЬ ТРУС ЗА МЯСОМ У МАСАЧУСЕТС.

Поліція стейту Масачусетс і стейтові інспектори здоровля дістали наказ від губернатора Мориса Дж. Товбина перешукати точно різні і холодільні для мяса, чи там не поховано яких мясних припасів, щоб їх опісля продати на чорному ринку. Це зарядив губернатор на підставі законів про конспірацію. Він хоче довідатися, на скільки тайні продуценти мяса причиняються до недостачі мяса в продажу. Є це перший випадок, де стейт вмішався до контролі над продукцією й продажом мяса.

У черговій підвишці цін оприлюднено, що молоко в околиці Ню Йорку підскочило знову на один цент від кварти. Є це вже третя підвишка ціни молока від місяця травня.

ЧЕРГОВА ЧИСТКА ЮНІЇ З КОМУНІСТИЧНИХ ЕЛЕМЕНТІВ.

На конвенції юнії сталевих робітників, що відбулася в Бостоні, принято в неділю резолюцію, щоб на будуче недопустити комуністів до вибору на урядників юнії. Резолюція перейшла одноголосно. Є це друга найсильніша робітнича юнія в Злучених Державах. — У суботу перейшла така сама резолюція на зібранні юнії, яка орґанізує робітників при будові кораблів. Конвенція цеї юнії відбулася в Саратоґа Спрінґс, у стейті Ню Йорк.

КАРДИНАЛ СТРИЧ ЗА ДОПОМОГУ СТЕПІНАЧОВІ.

Архиепископ, кардинал Самуїл Стрич з Шікаґа оприлюднив зазив до уряду Злучених Держав, щоб уряд запротестував проти насилля юґославського уряду над архиепископом Алойзієм Степінацом, арештованим недавно в Білгороді. Стрич таврує це арештування як вислід „несправедливости, тиранії й деспотизму режиму маршала Тіта".

Президент Труман заповідає працю для постійного мира

При відвідинах військової академії у Вест Пойнт, Н. Й., у суботу, 28. вересня, президент Труман виголосив промову до кадетів, у якій заявив, що його адміністрація працює для запевнення постійного мира. Президент виявив переконання, що Злучені Держави справді осягнуть таку ціль. Хоч він прибув до військової школи, то це не значить, що наш край переміняється на край мілітаризму, навпаки, це йде на спротив проти мілітаризму. „Прийде час, коли люди будуть жалувати цього, що колись були в нас вояками, маринарі та воєнні моряки", твердив президент. Згадуючи про вишкіл кадетів, Труман сказав, що йде про підготову провідників для краю і то не у військовому ділі, а в кожній ділянці суспільного життя. Військове виховання дає підставу до проводу, одначе до нього треба ще додати іншу науку.

ДОМАГАЮТЬСЯ РАДІОВИСИЛЕНЬ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЄДНАНИХ ДЕРЖАВ

Краєва Комісія для Виховання, Науки й Культури, складена з 100 членів, доручила секретареві стейту Джеймсові Бирнсові, щоб він предложив Орґанізації Обєднаних Держав створити цілу сітку радіовисилень. Цей проєкт оформлено після дводенних нарад комісії у Вашинґтоні. Комісія висловлює погляд, що передавання новинок з О.О.Д. по цілому світі доведе до „мира через порозуміння". Кошта обслуги таких радіостацій виносили б мілїон, або півтора мілїона долярів, а будова коштувала б $250,000,000. Звіт комісії був вироблений бувшим бібліотекарем конґресової бібліотеки, Арчибалдом МакЛішом. Головою комісії є Милтон Айзенгавер, президент стейтової колеґії в Канзасі. Він є братом ген. Двайта Д. Айзенгавера, начальника головної булави. Комісія предложила 11 точок, як має бути пересилана програма для цілого світа.

СОВЄТИ БУДУЮТЬ НОВУ СИБІРСЬКУ ЗАЛІЗНИЦЮ.

Політичні кола у Вашинґтоні дістали вісти про нову совєтську пятирічку, тим разом для переведення ґрандіозного плану будови нової сибірської залізниці. Новий залізничий шлях має бути викінчений вже в 1950 році і буде довгий на 2,500 миль. Досі збудовано вже 50 кільометрів такого шляху між Сталінським і Барнавлем. Новий шлях має перевести получення між Волгою і Ґнеісеєм через Башкірію, степи Казакстану, ліси Алтаю аж до Тайшету на головнім сибірськім шляху. Будова нового шляху має першенство у совєтськім плянуванні, бо при помочи нової залізниці можна буде розвинути промисловість у зауральських околицях, а також вона важна для стратеґічних цілей. Уже в останній війні мінеральні багатства цих околиць грали важну ролю при виробі амуніції й воєнного виряду, а на будуче це значіння ще більше зросте, отже треба ще подбати про їх швидкий перевіз.

40 мілїонів українців у неволі під російською диктатурою

„Курієр Експрес", найбільший часопис міста Бофало, Н. Й., коментуючи в редакційній статті недавні виступи „малого чоловіка Россії" в Раді Безпеки, Д. Мануїльського, з обвинуваченням проти Греції, пише: „Здається, що найбільш безличною з усіх промов, які виголошено на різноманітних конференціях після війни, була промова міністра закордонних справ так званої Української Совєтської Соціялістичної Республики Дмитра Мануїльського, на яку він дозволив собі в Раді Безпеки в своєму кінцевому намаганні підтвердити свої обвинувачення, що Греція є великим і кровожадним злочинцем, який загрожує европейському мирові. В першій черзі, приявність Мануїльського на засіданні Ради була забріханою безличністю, на яку інші держави-члени ніколи не повинні були згодитися. Мануїльський не зявився як справжній представник України, яка повинна бути державою, але якій не дозволяється правити собою як державою. Натомісць, він зявився як квіслінґ російської диктатури, яка держить в неволі 40,000,000 українців. Мануїльський діяв тільки як балван дипломатичного черевомовця, говорячи тільки те, що російський делеґат Ґромико та його майстри в Москві з Політбюра, бажали, щоб він сказав. Немає ніякого українського патріота, щоб визнавав Мануїльского як уповноважненого речника України і тільки жаль, що є інші, які його за такого визнають".

УКРАЇНСЬКИЙ НЕСПОКІЙ — ВИЗВОЛЕННЯ ЗПІД СОВЄТСЬКОЇ ВЛАДИ Є ЙОГО ЦІЛЛЮ.

Під таким заголовком і підзаголовком надрукував найповажнжіжший щоденник в Америці, Ню Йорк Таймс, з неділі, 29. вересня, в рубриці листів до редакції, велику статтю журналіста Володимира Душника про Україну. В статті на цілих дві шпальти виказано на підставі фактів та самої совєтської конституції правне, зглядно безправне положення України в Совєтському Союзі, надуживання України Москвою на міжнародному терені для російських імперіялістичних цілей, криваві злочини совєтської Росії в самій Україні та насамперед широко розгорнений возвольний рух в Україні, перед в якому веде Українська Повстанська Армія. Статтю Володимира Душника подано з вступною заміткою, що її автор бувший „перекладчик у штабі генерала МекАртура в Манілі і Токіо, автор книжки „Мучеництво в Україні" та член редакції тижневика „Америка".

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ ОСТЕРІГАЄ ТУРЕЧЧИНУ.

Совєтський представник в Анкарі вручив турецькому міністрові закордонних справ ноту свого уряду, в якій остерігається Туреччину, що відкинення совєтських домагань щодо спільної оборони Дарданелів та спроба орґанізувати „військові заходи в проливі разом з іншими, не-чорноморськими потугами", будеться вважати совєтським урядом за „пряму противорічність" інтересам безпеки інших чорноморських держав, з яких Совєтський Союз є найбільшою. Совєтська нота є відповіддю на турецьку відповідь на першу соєтську ноту ще з 7-го серпня, в якій Совєтський Союз домагався заперечення Конвенції з Монтре та орґанізації оборони Дарданелів тільки чорноморськими державами. Туреччина це домагання відкинула, погоджуючись, натомість, на ревізію Конвенції з Монтре, з участю Злучених Держав на місці Японії. Остання совєтська нота остерігає Туреччину теж перед „військовими заходами" в Дарданелях з іншими, не-чорноморськими країнами, що є виразним натяком на турецько-британську військову співпрацю та останні спільні турецько-британські маневри. Американська преса в коментарах на нову совєтську ноту, яку вважається майже за ультнмат, пригадує недавні „мирні" заяви Сталіна та звертає увагу на постійні розбіжності між тим, що Совєтський Союз робить і що говорить. „Тільки як Сталін схоче і зможе узгіднити свої декларації з відповідною акцією, гамуючи домагання Великої Росії на експанзію території і влади, буде можливо розвіяти тіні, які сьогодні затемнюють світ" — пише в редакційних коментарах Ню Йорк Таймс.

ПРИЙНЯТО ФРАНЦУЗЬКУ ПРОПОЗИЦІЮ В СПРАВІ ТРІЄСТУ

На засіданні Мирової Конференції дня 28 вересня досягнено першого більшого погодження між Сходом і Заходом: Територіяльна і політична комісія до проєкту мирового договору з Італією прийняла французьку пропозицію в справі італійсько-юґославського кордону та вільної території Тріесту. Юґославський уряд заявив, що він такої розвязки не признає та відмовиться підписати мировий договір. У висліді згадана комісія прийняла американську пропозицію, яка предвиджує позбавлення Юґославії користей мирового договору, насамперед воєнного відшкодовання, якщо вона його не ратифікує.

ТОРГОВЕЛЬНІ ПРАВА ДЛЯ ІТАЛІЇ І РУМУНІЇ

Не зважаючи на опозицію Совєтського Союзу та його сателітів, відповідна комісія Мирової Конференції вписала в проєкти мирових договорів з Італією і Румунією найбільш корисні державно-торговельні права. Совєтський Союз обстоював думку білатеральних договорів. Справу чехословацько-мадярського кордону та національних меншин доручено заінтересованим країнам вирішити взаємним безпосереднім договором.

НАЦІСТСЬКИХ КЕРІВНИКІВ ВИЗНАНО ВИННИМИ.

Дня 1-го жовтня буде проголошений вирок Міжнародного Військового Трибуналу на провідних німецьких воєнних злочинців, яких протягом 10 місяців суджено в Норимберзі. Проголошення вироку вважається великою міжнародно - історичною подією, яка зі свого боку мала б причинитися до забезпечення світа перед майбутніми війнами. Безпосередньо перед проголошенням вироку сімі підсудних дістали доручення виїхати з міста. а військові власті поробили найбільші заходи обережности й охорони перед будьякими несподіванками. Згідно з радіовим повідомленням в останній хвилині, Трибунал признав усіх підсудних винними в закидуваних їм злочинах.

АТОМОВА БОМБА БУЛА НА ПОГОТІВЛІ?

Деякі американські газети подали поголоску, що підчас американсько-юґославського напруження, коли американський уряд був вислав юґославському ультимат в справі зістрілених юґославами американських літаків, в Америці дожидали вже в поготівлі дві ескадрилї літаків супер-фортець зі смертоносним вантажем атомової бомби. В поготівлі були вже теж відповідні наукові спеціялісти, а ескадрилї вже мали наказ: „Напрям Европа". Президента Трумана під цю пору не було у Вашинґтоні, а секретар стейту Джеймс Бирнс з Парижа мав інтервеніювати, щоб атомової бомби не висилати.

КОРОЛЬ ЮРІЙ II. ВЕРНУВСЯ ДО ГРЕЦІЇ.

Грецький король Юрій II. вернувся з Лондону до Атен, щоби згідно з вислідом недавного плебісциту перебрати владу в країні. Провідники грецької опозиції відмовилися взяти участь в коаліційному грецькому уряді. Комуністичні банди в Північній Греції продовжують свою терористичну акцію.

ҐЕНЕРАЛ ДЕ ҐОЛЬ ПРОТИ НОВОЇ ФРАНЦУЗЬКОЇ КОНСТИТУЦІЇ.

Бувший французький президент, ген. де Ґоль виступив проти ухваленого Конституційною Асамблеєю проєкту нової французької конституції, називаючи його „компромісом, неґідним Республики", бо він не предвиджує зрівноваженої і сильної держави, так необхідної для Франції в „цьому твердому і грізному світі". Де Ґоль вважає, що сильна французька держава потрібна насамперед з огляду на „риваліза-цію" між Злученими Державами і Росією.

КРІЗА ЄҐИПЕТСЬКОГО УРЯДУ.

Єґипетський премієр Ісмаіл Сідкі Паша зголосив свою резиґнацію, причиною якої є труднощі в британсько-єґипетських переговорах. Це призвело до урядової крізи, як теж, по думці дипломатичних спостерігачів, створило ще більші комплікації в переговорах.

ПОВСТАННЯ В ІРАНІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

З Теґерану повідомляють про запеклі бої між південно-іранськими повстанцями й урядовими військами в Перському Заливі. В порті йдуть рукопашні бої з помітною перевагою повстанців. Військо одержало наказ втягнути авіяцію в боєві дії проти повстанців.

Допоможіть вдержати і збільшити одинокий у світі український демократичний щоденник, що вже 54 років обєднує американських українців при ідейній праці та з вільної американської землі голосить правду про Україну.

Місяць жовтень є місяцем добровільної доплати до передплати „Свободи". Він дає Вам нагоду ділом оцінити працю „Свободи" і доплатою чи жертвою виявити розуміння ваги рідної преси.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18. N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:

Поодиноке число три центи.

На рік	$7.00
На пів року	$3.75
На три місяці	$2.00

В Джерзі Сити і Заграницею:

На рік	$10.00
На пів року	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75

Число з суботи (з англійською Частиною):

На рік	$2.50
На пів року	$1.50

SUBSCRIPTION RATES:

Three cents a copy.

One year	$7.00
Six months	$3.75
Three months	$2.00

Foreign and Jersey City Rates:

One year	$10.00
Six months	$5.25
Three months	$2.75

Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):

One year	$2.50
Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПЕРША ПРЕСОВА КАМПАНІЯ „СВОБОДИ"

Упродовж 54 років свого існування „Свобода" переводила різні збіркові кампанії на попертя різних благородних цілей: гуманітарних, культурних, національно-політичних. Ті кампанії були на допомогу нашій державі, як от у часі війни, чи на допомогу таким американським установам як Червоний Хрест. Були кампанії на допомогу нашим рідним у старім краю: сиротам, інвалідам, політичним вязням, Рідній Школі, Просвіті, музеям та іншим культурним установам, як теж тому, що звязане з визвольною боротьбою українського народу. Не було тільки одної кампанії: На допомогу самій „Свободі"! Як знаємо, „Свобода", як це дехто казав, постійно „жебрає", завжди щось збирає, чи до збірок-жертв накликає. Такими були перші числа нашої газети, такими є вони і нині. Ця обставина довела одначе наших людей до такого думання, що якщо „Свобода" не просить нічо для себе, то мабуть вона нічо не потребує, то мабуть її одну не чіпаєсь ніяка фінансова кріза, інфлація, загальне подорожіння й інші економічні недомагання, що нам усім дошкулюють. Одначе правда є така, що „Свобода" вже від довгих років находиться у важкому фінансовому положенні, не зважаючи на ощаджування на усьому, на чому взагалі можливо щадити. Та все має свій кінець. Недобори доходять до такої висоти, що таки годі звести кінці докупи. Машини своє давно відробили, треба купити нові. Ціна на папір іде постійно вгору. Та саме є і з іншими видатками. Одначе передплата на часопис є та сама що була тому 26 років. Чи ж можливо в таких обставинах далі за таку ціну видавати часопис та ще його збільшити тижнево на одно число більше, як цього загал домагається?

Усі ті речі були довго й широко обговорені на цьогорічній XXI. Конвенції У. Н. Союзу. Всі дали тоді признання „Свободі" за її працю і всі заявилися за те, що треба її підперти фінансово. Конвенція, як знаємо, є тим тілом, що могла піднести передплату на „Свободу" для членів У. Н. Союзу. Та делегати цього на Конвенції не зробили, виходячи з цього заложення, що члени є вже такі свідомі, що цілком певно добровільно зложать „Свободі" більше, ніж як би вона дістала титулом підвищеної передплати. В такому розумінні делегати заявилися за це, щоби кожного року призначити один місяць на пресову кампанію „Свободи", в якому члени і читачі мали б нагоду виявити своє привязання до найстаршого українського часопису в Америці, що був і є душею та серцем американських українців.

Таким місяцем є цього року — місяць жовтень. У членів У. Н. Союзу є вже відповідне письмо від головного уряду Союзу і готова куверта з наліпленим поштовим значком на відповідь. Те, що вложите в ту куверту і вишлете до „Свободи" буде відповіддю на це, кого й як виховала „Свобода", та як розуміємо вагу рідної преси у ці так важкі часи, коли навіть в Україні нема змоги українській пресі писати правду про Україну.

Злучені Держави Европи

В попередній статті „Два Нові Лади" стверджено, що програмове оформлення демократичного „нового ладу" в світі ще не завершене. Діло власне в тому, що демократичні планування під цим оглядом рахуються зі советськими думками, готові зустріти їх в „половині дороги" і будувати новий лад компромісово. Совети, натомісць, в своїй марксистській безкомпромісовості всіляко хитрують, щоб цю половину дороги виминути і не маючи досить сили, щоб демократичну контреволюцію з дороги взагалі усунути, беруться на всіляки тактичні хитрощі, підготовляючись рівночасно до „паследного, рашітельного" бою.

На тему нового ладу в демократичному розумінні було в останньому часі кілька конкретних голосів, з яких на головну увагу заслуговують виступ бувшого британського премієра Винстона Чорчила в ціріхському університеті в Швайцарії, та публікації т. зв. Громадянської Конференції Міжнародної Економічної Унії в Ню Йорку і Міжнародного Комітету для студій европейських проблем в Лондоні. Усі ці виступи і публікації зводяться до Злучених Держав Европи.

Винстон Чорчил висловився, що единою можливістю зберегти Европу від дальших трагедій та розвязати заплутані европейські політичні, економічні і соціяльні проблеми є — Злучені Держави Европи. Їх повинна, по думці Чорчила, започаткувати Франція союзом з Німеччиною і цим двом країнам припала б головна роля в европейських Злучених Державах. До них могли б у відповідній формі долучитися теж Велика Британія, Америка і Советський Союз, всі вони створили б відповідну европейську Раду і хоча були б великі трудноці і не всі держави зразу хотіли б приеднатись, проте це вже було б першим кроком до врятування Европи. Чорчил теж вважає, що це повинно статися якнайшвидше, бо „час короткий", а атомова бомба висить зморою над людством.

Подібну думку проголосила теж згадана **Громадянська Конференція для Міжнародної Економічної Унії,** предсідником якої є Луіс Г. Пінк. Учасниками цеї конференції є найвизначніші американські спеціялісти міжнародніх економічних проблем, професори університетів, керівники наукових і дослідних інститутів та великих промислових підприємств. Конференція опублікувала брошуру „Економічні Злучені Держави Европи — негайно". Думки висловлені в цій брошурці різняться від інших на цю тему тим, що тут пропонується початково обмежити европейську федерацію держав тільки до економічних та соціяльних справ. „Як народи навчаться спільно працювати, вони зможуть це поширити, відповідно до бажань, теж на політичну і адміністративну ділянку" — говориться в брошурці. Тут теж цілком виразно висувається Францію на перше місце, що могла б такі европейські Злучені Держави започаткувати і стати в їх проводі. „Франція не бажає ані російського чи британського панування на европейському континенті, ані сама не хоче бути васалем інших. В своєму власному інтересі вона бажає мирної та економічно здорової Европи і якнайширшої співпраці" — сказано дальше.

Найважливішим кроком на шляху до европейської федерації Громадянська Конференція вважає виелімінування митних перешкод між европейськими державами. Підписаний недавно митний договір між Голяндією, Бельгією та Люксембургом міг би послужити важливою інадійною вихідною точкою. „Тут є ядро европейської федерації" — говориться в звідомленні Конференції. „Хай Франція перебере провід та запросить до цього митного союзу усі інші держави".

Конференція вважає, що до такого союзу може прилучитися і Советська Росія. „Заможна і обеднана Европа є найкращою безпекою Росії, як і всіх інших европейських держав". Проте, в брошурі висловлюється сумніви, чи Советський Союз схоче до такої федерації, навіть чисто економічної, прилучитися з огляду на товалітаризм та підпорядкування там цілого життя державі. Теж Велика Британія могла б мати свої застереження проти приступлення до европейської федерації, проте вона, як і Советський Союз могли б тут співпрацювати на інших основах, щоб — в своєму власному інтересі — таку европейську федерацію вможливити.

Провірка транспортних можливостей і засобів, усунення кордонів в їх дотеперішній економічно - політичній поліційній гостроті були б дальшим кроком до европейської федерації. Відповідне спільне використання і справедливий розподіл водної і електричної сил, програма здоровля, банкові та обезпеченеві трансакції, полекшення подорожування в ділових та відпочинкових справах і т. п. все це береться до уваги і вважається за передумову на шляху до політичної федерації европейських країн. „Охорона людських та економічних прав, визначених чартером Обеднаних Держав була б більш ефективна в европейській федерації" — стверджується в звідомленні. Це саме відноситься до чотирьох свобід, головно до свободи преси і слова та релігії. Усі спірні справи федерації мав би полагоджувати Трибунал Міжнародної Справедливості, створений на базі чартеру Обеднаних Держав і в якому були б справедливо заступлені всі члени федерації. Конференція предвиджує всілякі адміністративні трудноці такої федерації, проте вона думає, що їх можна б перемогти, якщо федерацію побудується на реальній економічній базі та не почнеться плану економічної, соціяльної і культурної співпраці від „абсурдів, небезпек і виразних глупостей існуючих европейських систем". Підносячи Францію до проводу в такій федерації, Конференція стверджує, що власне ця країна потрапила зберегти досі рівновагу між европейськими екстремами, завжди обороняла і зберегла собисту свободу людину та потрібну демократичність інституцій і вона найбільше заінтересована в збереженні европейського мира.

Третій замітніший голос на тему нового ладу — це **декларація Міжнародного Комітету для Студій Европейських Проблем.** Комітет складається з гурта визначних представників дипломатії, політики, економії, наук івиховання Великої Британії, Франції, Бельгії, Данії, Голандії і Норвегії. У виданій недавно декларації Комітет провірює можливості встановлення „нового світа" на підставі досвіду другої світової війни. Насамперед стверджується, що „як довго світ поділений на суверенні держави з націоналістичним егоїзмом, корінням якого є така система", взагалі неможливо побудувати „новий світ". Комітет піддержує міркування Винстона Чорчила щодо Злучених Держав Европи і теж погоджується з його думкою, що їх, якщо потрібно, можна створити без Советського Союзу. Для відповідної резигнації з абсолютної державної суверенності, необхідної для встановлення федерації европейських держав, Комітет пропонує, щоби прихильники такої федерації в усіх країнах творили відповідні парляментарні групи та працювали для зміни теперішньої політичної структури, створивши в кожній країні теж відповідну „політичну групу для федерації держав". Члени парляменту повинні домагатися ухвалення відповідних законів в усіх ділянках, що підготовляли б грунт під федерацію. В основному, згаданий міжнародний Комітет стверджує насамперед потребу европейської федерації та ширше зупиняється над можливостями і засобами її створення, не видвигаючи конкретного пляну, як ця федерація повинна виглядати. Окрему увагу віддається проблемі Советського Союзу, який таку федерацію міг би поважно зупиняти, як довго він іде по своїй власній лінії політичної експанзії. Комітет пропонує створити федерацію насамперед тільки з тих країн, які цього бажають та „залишити відкриті двері" для всіх інших.

Це три найзамітніші голоси, які на тему „нового ладу" відізвалися з демократичного табору в останньому часі. Усі вони відносяться до Злучених Держав Европи, до обмеження суверенності поодиноких держав та всі вони беруть до уваги „советську перешкоду", до якої ставляться компромісово. Советський Союз, натомісць, не тільки не виявляє бажання компромісу, але навпаки, своїми вчинками і поведінкою переконує, що від своєї „генеральної лінії" світового советського союзу він не думає відступити, але її завершити, без огляду на те, якими засобами.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACTS OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, AND MARCH 3, 1933

Of Svoboda (Liberty), published daily, except Sunday, Monday and holidays at Jersey City, New Jersey, for October 1, 1946.

State of New Jersey, County of Hudson.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Nicholas Muraszko, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Business Manager of the Svoboda (Liberty) and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management and the circulation, etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, as amended by the Act of March 3, 1933, embodied in section 537, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are: Publisher: Ukrainian National Association, Inc. (A fraternal), 83 Grand St., Jersey City, N. J.

This newspaper is published by the Ukrainian National Association, Inc., a fraternal organization, duly incorporated under the laws of the State of New Jersey, under the supervision of the Supreme Executive Committee, whose names and addresses are as follows:

Nicholas Muraszko, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Dmytro Halychyn, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Roman Slobodian, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Gregory Herman, 80 W. Jackson St., Wilkes-Barre, Pa.
Maria Malevich, 344 Becks Run Road, Pittsburgh, Pa.
Nicholas Muraszko, Business Manager, 83 Grand St., Jersey City, N. J.

2. That the owner is: Ukrainian National Association, Inc. (a fraternal organization) (no stockholders), 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the twelve months preceding the date shown above is 13,000

NICHOLAS MURASZKO, business manager.

Sworn to and subscribed before me this 27th day of September, 1946.

WALTY STASIG, Notary Public

(Seal) (My commission expires June 1, 1948).

До „Свободи" з краю тому 50 літ

Що думав в старім краю український селянин, як йому краяни надіслали з Америки „Свободу"? Зразок цього поданий в „Свободі", з 2. січня 1896 р. Тоді „Свобода" виходила як тижневик під ч. 144 Савт Френклин Стріт у містечку в Шамокіні, у стейті Пенсилвенія. У згаданому числі поміщений допис із рідного краю, підписаний Іваном Грималом. Цей Гримало пише таке:

„Борони Боже, не подумайте собі, що я кажу, наче б то вам були потрібні нероби, на яких інші працюють. Не про таких я людей говорю, а про таких, щоби працювали головою, а з тої праці був хосен для ширшої громади. Між такими „панами" й робітниками, що живуть з праці рук в Америці, здається, різниця невелика. Я бачив в товаристві „Просвіта" у Львові величезну фотографію українських музикантів (банди) з Шамокіну і ще звідкись, та аж трохи не підскочив з радості, що всі так гарненько повбирані, як наші меценаси. Видко, на зверх, в одежі, різниці у вас нема. Але проте не всі надаються до кожної роботи.

„У вас, в Америці, мало українців, які покінчилиб вищі школи. А кожний знає, що таких людей потрібно. Коли ж вони потрібні, то звідки їх узяти?... Чи можна надіятися, що люди з наукою, котрі тут, у старому краю можуть на хліб заробити, чи то в школі, чи в уряді або деінде, схочуть переселитися в Америку. Я думаю, навіть певний, що ні...

„Що ж робити? Адже вам, коли вже не кого іншого, то хоч своїх учителів потрібно, аби дитина не забувала рідної мови, щоби українець не чувся чужинцем там, де він живе між своїми. Отже годиться, аби дитина попри англійську мову навчилася української... Але де узяти вчителів?

„Моя рада така: Американські українці мусять витворити свою інтелігенцію зпоміж себе. Треба дітей посилати до шкіл з англійською мовою, аби вчилися того, що в Америці потрібно. Але крім того треба заложити школу, де б учні пізнали рідне своїх батьків... Ото, що я мав вам сказати, а про це ви самі ліпше знаєте, як і що робити... А вже решту то вам доповість „Свобода", котра мені дуже подобалася так, що мені дивно, чому вона між американськими українцями не має хоч 50,000 передплатників! Чи американські українці не цікаві до газет?"

ОЛ. ЛУГОВИЙ — Права автора застерігається.

БУРЕВІЙ

Повість з часів Революції в Росії і Східній Україні в 3-х частинах.

(Другий том трильогії „ОГНЕМ І КРОВЮ").

ПЕРША ЧАСТИНА

54)

Певно, ні селянці, ні тим більше Паволоцькому не приходило в думку, що жарт колись може сповнитися. Занадто велика різниця суспільного стану ділила їх Дворянин, генерал і селяни! Освічений молодик і неписьменна селянська дівчина! Багато ще води уплило; багато непередвиджуваних змін настало, близько десятка років ще проминуло, поки жарт Паволоцького стався пророцтвом.

XV.

Відпочинок заповіджено на пару місяців. За селом, на берегах Горині трава щойно підростала. Вганяли по пасовищах коні, перепливали ріку, та вертали півголдними за пайками сіна й вівса. Від високих команд сподівалися часу на поправку коней, на всякий випадок не менш двох місяців.

Сотки старшинських листів пішло до рідні. Написав лист до дружини Паволоцький. До тижня набув приємну несподіванку і клопіт.

Клопоти властиво не давали спокою ніколи. Командант частини мусів все бачити, все доглянути. І чищення коней, і на кухнях, і по хатах, де гусарів розміщено. Але то клопоти повсякдені, звичайні. Перший надзвичайний клопіт прийшов днів через чотири у вигляді наказу вибрати полкові комітети.

Наказ перевести вибори видано, та означити функції комітетів десь там на горі не здогадалися. Сказано загальниково — для контролі діяльности старшинського складу. Як саме ту діяльність старшинську контролювати — ніхто не розумів! Адже діяльність старшинська трояка-оперативна, стройова й господарча. Запитали вказівок з дивізії, — там знали стільки, що в полках. Порадили вибирати в комітети старшин і вояків порівну від кожної сотні та команди. Молодь до комітетів поставилася неприхильно. Неофіційно заснувала союз офіцирів і суд чести. Моанрхісти агітували поміж старшин у комітет не входити. Пішли по сотнях мітінги, суперечки, сварки. І всі йшли до Паволоцького зо скаргами, запитували, що робити? Він відповідав, що вибори в комітет переведе і призначив день виборів.

В полку гуділо гейби в улію. Переговорювали, умовлялися кого вибирати. А в призначений день на оболоні за селом без зайвих хороводів Паволоцькому подали список комитетчиків, як він лиш на мітінг зявився. Перша сотня обрала свого команданта, підполковника Немирича, друга — штабс-ротмистра Клепцова, третя — Алібекова, команда телефоністів-однорічника Симонова, саперна — Усищева, кулеметчики — ротмистра Ридзевського, обози — поручника Польшикова. Четверта сотня обрала ефрейтора Петрова, а трубачі й писарі — полкового писаря Єрмакова. Полковий комітет мусів складатися з дванадцятьох членів, тимто трьох членів мусіли довибрати. Увесь полк одноголосно висловився за Паволоцьким. Двох інших членів доручив командантові полку кооптувати. Тут же кооптовано Вачнадзе і однорічника Купрієнка.

Комітет вийшов надто контрреволюційний, — сім старшин, три однорічники, писар і один лише „товариш ефрейтор" Петров"[30]). Хитро-мудро мотивував полк обираючи Паволоцького гоолвою полкового комітету. Мовляв, Паволоцький добрий дбайливий командант полку, нема отже причини утворювати двоевладдя. Нехай генерал головує в комітеті, а комітет контролюватиме діяльність старшин, що контролі заслуговують; буде помічником команданта-голови по політичній галузі, зрештою буде виконувати функції штабу генерала. Інших думок не висловив ні один, навіть Петров, що набув вже марку большевика.

Нові обовязки генерала вдоволяли. Він надаватиме вказівки полковому комітетові, тим самим недопустить полк до розкладу. Вдоволяло й довіря полку до його особи. Алібекова на місці призначено заступником голови, а Немирича представником чернигівського полку в дивізійному комітеті.[31]) Заповідалася гармонійна праця. Не передчував Паволоцький, що над його головою вже збіраються хмари, що незадовго з полком прийдеться йому розпрощатися назавжди. Мріяв про поглиблення українізації, про хвилю, коли полк зложить присягу Українській Державі. Про боротьбу Центральної Ради з Тимчасовим Урядом за автономію, боротьбу покищо несмілу, дориворчну, знав він з часописів.

(Дальше буде).

30) Ефрейтор Петров по жовтневій революції сформував з Чернигівців ескадрон червоних гусарів на Нарвському фронті.

31) Немирич за Куліпіна перейшов в Армійський комітет одинацятої армії, від 7-го кінного корпусу, у якого склад дивізія ввійшла.

Причинки до найновійшої совєтської „чистки" в Україні

(Передрук з „Радянської України", органу Центрального Комітету КП(б)У, Верховної Ради і Ради Міністрів Української РСР. Київ, 27. липня 1946).

(Закінчення.)

Обласна нарада з питань ідеологічної роботи у Львові.

ЛЬВІВ, 26. (Кор. „Радянської України"). Цими днями при Львівському обкомі партії відбулася нарада з питань ідеологічної роботи. В нараді взяли участь секретарі міськкомів і райкомів КП(б)У, завідувачі відділів пропаганди та агітації, пропагандисти, лектори, викладачі суспільних дисциплін у вузах, працівники преси, культосвітніх закладів, письменники, мистці. Після доповіді секретаря обкому КП(б)У по пропаганді тов. Леляка на нараді розгорнулися дебати, в яких було піддано критиці ряд хиб у постановці ідеологічної роботи в області.

Як одну з серіозних хиб в ідеологічній роботі у Львівській області, — на нараді було відмічене те абсолютно недопустиме явище, що й досі в деяких навчальних закладах Львова, зокрема в університеті ім. Франка, з професорських кафедр проповідується реакційні, антинаукові концепції ідеолога українських буржуазних націоналістів М. Грушевського. Про це писала недавно газета „Культура и жизнь", і на нараді цей нетерпимий в умовах радянської дійсності факт був цілком підтверджений. Професор Крипякевич і професор Кордуба, — вказувалося на нараді, — в своїх лекціях пропагують погляди, що не мають нічого спільного з марксистською історіографією. З цього приводу було кілька дискусій при кафедрі історії, під час яких Крипякевичу [illegible] їх помилки. Але вони продовжують розвивати перед студентством буржуазно-націоналістичні теорії і... нікого у Львові це не стурбувало. На жаль, на нараді прозвучали окремі голоси на виправдання цих людей, які, мовляв, „не мали ще досить часу, щоб переконатися в неправильності своїх поглядів". Наскрізь гнила точка зору.

Певній критиці була піддана на нараді літературна діяльність львівських письменників. Однак, у критиці цій не було належної гостроти. Тим часом, творчість ряду львівських письменників явно не відповідає вимогам часу. Вона зовсім не відображає нинішнього, радянського життя трудящих західних областей. Літературний журнал „Радянський Львів" друкує твори низької якості. Серед них трапляються і шкідливі. В одному оповіданні міститься груба брехня про те, що під час брусилівського прориву населення Західної України, мовляв, тікало від наступаючої російської армії на захід разом з австрійцями. В другому оповіданні зводиться наклеп на радянських партизанів.

Як показала нарада, все це є значною мірою результатом серіозних хиб в ідеологічному керівництві письменниками з боку обкому і міському КП(б)У. З виступу письменниці Ірини Вільде зясувалося, наприклад, що обком партії не спрямовує творчості письменників, не допомагає їм розібратися в творчих питаннях, що стоять перед ними. Якби справа стояла інакше, навряд чи, наприклад, І. Вільде скаржилася б на те, що обком партії не дає письменникам завдань щодо пятирічного плану, щодо колективізації".

Дуже серіозні хиби були відмічені в справі озброєння інтелігенції марксистсько-ленінською теорією. У Львові працює понад 7 тисяч професорів, доцентів, артистів, художників та інших представників інтелігентної праці. Тим часом, як визнав заступник завідувача відділу пропаганди і агітації міському КП(б)У тов. Меншов, більша частина цієї інтелігенції не охоплена марксистсько-ленінським навчанням.

Науковий працівник історичного музею тов. Дудикевич вказав на помилки, що їх допускають деякі пропагандисти і агітатори. До числа таких помилок належить замовчування або заперечування тієї революційної боротьби, яку трудящі Західної України вели до возєднання з Радянською Україною. Таке зображення минулого не відповідає істині і є переспівом буржуазно-націоналістичної пропаганди.

Мало, на жаль, говорилося на нараді про постановку науково-природничої пропаганди, особливо в сільських районах. Правда, керівник обласного лекційного бюра тов. Феклінова похвалилася як досягненням тим, що в червні було прочитано по області на різні теми 220 лекцій. Якщо ця цифра відповідає дійсності, то вона свідчить тільки про те, що в двох третинах сіл області не було організовано за місяць жадної лекції.

Дивно, але на нараді не виступив жоден секретар райкому партії, жоден працівник сільських райкомів партії. Це явно свідчить про те, що багато хто з районних керівників досі не набув смаку до ідеологічної роботи і досить туманно уявляє собі свої завдання в цій галузі.

На нараді виступив секретар Львівського обкому КП(б)У тов. Грушецький.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

ГАРТФОРД, КОНН.

Для сиріт скитальців.

На зборах Укр. Ам. Горожанського Клюбу в Гартфорд, Конн., предсідник С. Хорнат підніс справу найбільш нещасливих українських сиріт, розкинених в страшних злиднях по всіх закутинах Европи.

Над тою спарвою дискусії не було, бо всі зрозуміли критичне положення сиріт, за те почалась дискусія, в який спосіб їм допомогти. Клюбова каса в незавидному стані, але майже всі члени зложили свої датки на ту ціль комітетові при укр. кат. церкві.

Після короткої наради рішено помогти сиротам „чим хата багата" та переведено збірку поміж членами. Всего разом зложено $74.

Згаданий горожанський клюб був майже на упадку в часі війни. Завдяки кільком старшим членам, клюб ледви проіснував, поки молоді вернули з війни. Тепер вибрано молодого, енергійного предсідника, котрий віддає багато часу для добра клюбу, як теж для української справи взагалі. Є надія, що в недовзі наш клюб буде дороговказом українського життя в Гартфорд.

Булоб добре, щоб всі горожанські клюби пішли цею дорогою та зложили хоч би найменшу жертву. „Громада по нитці, тай сироті сорочка".

Наш клюб недавно вислав $100 скитальцям через „Свободу", проте скитальці ще не забезпечені від голодової смерти, тому мусимо жертвувати так довго, доки вони не діждуться кращої долі.

На допомогу сиротам скитальцям признано з каси Укр. Ам. Гор. Клюбу $25. Члени зложили: В. Дерлиця $10; по $5: С. Хорнат, В. Стефанів, М. Курдина, І. Мартин і член УНС І. Саґан; по $2: Н. Хорнат, М. Похмурський, Ф. Вінар, І. Гнатюк, Н. Сорока, А. Данилюк, С. Олексів. — Разом $74.

Михайло Похмурський

ЖАРТИ

Покликання й віра.

Славний актор галивудської сцени, що згорда дивився на робітників, які переробляли сцену, відважився раз понизити свою гідність і заговорив до електромеханіка:

— Чоловіче добрий, яке твоє покликання?

— Я католик, каже робітник.

— Алеж це віра, а я хочу знати яка твоя робота, оце я називаю покликанням. От я, напр. є актором і це є моє покликання.

— Так... так... та так воно не є. Це лише ваша віра, каже робітник.

Новий всесловянський гимн.

Після нюйорського большевицького „всесловянського" конгресу стрічаються два знайомі. Один був на конгресі, бо його запросили. Той, що не пішов, питається запрошеного, як пройшли наради.

— Та добре, а що хотів би ти знати?

— Та я чув, що там співали новий всесловянський гимн. Я хотів би знати, як могли так швидко учасники вивчитися співати новий гимн.

— Та то лише слова були нові, і їх роздано друком між учасників, а мелодія осталася по старому.

— А то що за мелодія?

— Таж вона загально звісна: „Боже царя храні!"

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода".

ЗВІТ

ЗІ ЖЕРТВ, НАДІСЛАНИХ ДО ЗЛ. У. А. Д. КОМІТЕТУ.

(За місяць липень 1946)

Горгем, Н. Дак. Збірка в День Матери на укр. сироти при церкві св. Йосафата $561.34. Зложили: Стефан Іванюк $150, Жіночий Клюб $50, Петро Юрків $85.34. По $25: о. М. Боберський, П. Осадчук, В. Осадчук, М. Глібичук, Д. Осадчук; по $20: І. Федорів, С. Баранко; по $10: Д. Гаврилюк, С. Ангелюк, В. Ангелюк, Ю. Клим, П. Басараба, Н. Романишин, І. Макарук; по $5: В. Ганюк, П. Полагнюк, В. Федорів, П. Басараба, А. Лобош, Д. Клисик, Д. Макарук, П. Забурський; І. Ґреґорів $1.

Гил Сайд, Н. Дж. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 133 УНС, $75. На піврічних зборах з каси $50, члени зложили $25.

Бірмінгем, Алабама. Анна Зоброскі $10.

Бейерфорд, Па. М. Димчина $15.

Савтпорт, Конн. „День Батьків" на заклик Ю. Гоголя, на сироти $25.

Ню Йорк, Н. Й. По $5: О. Равлик, Д. Волек, Т. Ясейко.

Пітсбурґ, Па. В. Хац на сироти $5.

Бруклин, Н. Й. М. Перчин $5.

Джерзі Сиі. В. Ґіль $1.

Аліквіпа, Па. А. Кармазин $1.

Ютіка, Н. Й. Т. Гасюк зібрала від приятелів $20.

Толідо, О. Тов. св. О. Николая $90. Зложилжи: Н. Скотинський $10; по $5: Д. Медецький, М. Крохмальна, М. Кучкуда, Г. Рощіпка, М. Чорний, П. Зьонкевич мол., С. Медецький; по $3: М. Космина, Т. Василинюк; по $2: С. Гаврилак, І. Кульматицький, М. Блалецький, П. Луців, К. Стефанишин, Н. Білецький, Б. Унисько, І. Федчук, А. Зарічна, Г. Миськів, Н. Білан, С. І. Кульматицька, Ю. Кульматицький, Е. Кульматицький, А. Гавриляк, А. Кослина; Л. Білик $1.50; по $1: П. Зьонкевич, А. Унисько, Ф. Жукович, К. Бурак, А. Патарига; решта дрібними.

Асторія, Л. Ай. А. Возьна $5.

Плейнфілд, Н. Дж. Тов. ім. Івана Франка, від. 372 УНС, $82.50. Зложили: Тов. ім. Івана Франка $42.50; по $5: Ю. Голинський, М. Дубас, В. Пенович, Й. Ярема, С. Дубей, М. Ярема; В. Ярема $3; по $2: Ф. Жук, І. Головка; по $1: М. Головка, А. Загута, Д. Стипанюк.

Гартфорд, Конн. Укр. Громада на спровадження сиріт $367.87.

Ґлестонбурі, Конн. Укр. Громада на спровадження сиріт $137.

Ню Йорк, Н. Й. Амер. Укр. Тов. Родичів $136. Зложили: З каси Орґ. Родичів $50; по $5: Г. Коцький, М. Стравс, Е. Варховяк, І. Крочак, П. Задорецький; А. Кіра $3; по $2: Е. Білецький, А. Лазорчик, І. Кошлайчук, М. Підгірний, І. Добрянський, Н. Конюх, Р. Ходань, В. Підгірний, В. Доняк, Й. Соловський, Т. Жуковська, А. Попів, А. Пасічник, В. Найдан, В. Возовик, Ф. Швець, С. Кудла, І. Скодзінська, В. Білецький, М. Петрович, Ф. Стефанів, М. Мельник, Е. Вітович; по $1: М. Гелета, М. Борух, Й. Хомів, Е. Корпало, М. Ґураль, А. Цвігун, А. Маковий, С. Чосник, М. Смалиґа, О. Деметрі, Д. Рокицький, М. Милимука.

Филаделфія, Па. Укр. Ліга в Найставн, Па., $210. Зложили: Укр. Ліга $100; по $10: П. Кознарський, І. Паславський, С. Лопушавський; по $5: П. Романчук, В. Олійник, М. Лопушанський, Г. Волян, Н. Сліпець, Й. Мосюк, І. Мороз; по $3: Й. Клебан, Г. Містерман, д-р Й. Флекер; по $2: М. Малокуніл, П. Слободзян, А. Камарфівська, Я. Дідух, А. Дуб, Д. Багнюх, С. Шатинський, С. Крайник, М. Костик, Г. Шабала; по $1: Й. Білінський, А. Чурило, В. Сеґін, І. Кузбит, М. Бучко, К. Світа, П. Владика, К. Кіда, І. Павлюк, П. Павловський, К. Сользак, І. Стечишин, Н. Гладьо, О. Валюк, С. Савчинський, І. Якімець. (Збіркою занялись Павло Кознарський і Пелагія Романюк).

Вен Дайк, Міш. Йосиф і Анастазія Біловус на сироти з Европи $200.

Ню Йорк, Н. Й. К. Войціхевич $1.

Джансон Сиі, Н. Й. Й. Малевецька $1.

Рачестер, Н. Й. А. Майка $2.

Пітсвил, Па. У. А. Бойко $1.

Елізабет, Н. Дж. Бр. св. Архангела Михаїла $43. Зложили: В. Ніськів $10; по $5: П. Остапчук, Р. Слободян, Я. Лещак, А. Поливчак, І. Андрушко; М. Костів $2; по $1: М. Гулмик, С. Погрончнук, І. Поливчак, М. Каплун, П. Девгаґ, П. Пілат.

Медіна, О. А. Струзинська $5.

Ню Йорк, Н. Й. К. Ґуральний $2.

Шікаго, Ілл. Параскевія Боднарчук $44. Зібрано в 25-літну річницю Василя і Розалії Сидорик, 6/15/46 (жертводавців подали до „Свободи").

Шікаго, Ілл. В. Шаґан $20.

Бронкс, Н. Й. В. Копазак $1.

Дітройт, Міш. У. Н. Поміч від. 128 (А. Маланин) $50.72.

Кліфтон, Н. Дж. М. Міліґен $5.

Мілвіл, Н. Дж. Укр. прав. церква св. Ап. Петра й Павла $55.25.

Елизабет, Н. Дж. Сестр. Милосердія, від. 37 УНС, $35. Зложили: Сестрицтво Милосердія $25; по $1: А. Погранична, А. Горін, А. Отаманчук, Р. Солтицька, Т. Костишин, А. Гнатюк, М. Борбиляк, В. Диковіцька, А. Повпо. А. Огар.

Айселін, Н. Дж. М. Кришталська $5.

Филаделфія, Па. Укр. Доп. Ком. (В. Волчанський) $281.73.

Ст. Луіс, Мо. М. Поцілуйко $10.

Филаделфія, Па. П. Нестор $1.

Гіл Сайд, Н. Дж. Н. Тисовський $1.

Ню Йорк, Н. Й. Г. Полсій на сироти з краю $5.

Дітройт, Міш. М. Гакала $1.

Бріджпорт, Па. В. Довган (з весільної забави влаштованої для молодих Бабі) $19.50.

Гемпстед, Л. Ай. В. Пащак $10.

Ню Йорк, Н. Й. В. Зенчук $1.

Маґоті Біч, Северн Парк, Мд. Петро і Бронислава Ємха (на сироти і скитальців) $75.

Картерет, Н. Дж. Й. К. Ґінда зо шлюбної забави $35.25 (спис жертводавців був пом. у „Свободі").

Пітсбурґ, Па. Парохія св. Івана Хрестителя $168. Зложили (на сироти з Европи): С. Гриб $15; по $10: о. Кіндій, П. Макар, Д. Василик, П. Дашинич, Т. Лесик, І. Войтович; по $5: М. Дрозд, А. Пилипчак, Н. Боднар, Д. Бульбак, Д. Мапсяк, М. Німець, І. Латіцький (ст.), В. Свідерський; П. Тиренько $3; по $2: А. Кульчицький, П. Губіцький, С. Пирдзьола, В. Заблоцький, М. Лащик, К. Сивіцька, М. Сирпіцький, І. Рудик, І. Силич, М. Сидор, К. Горбяк; М. Бошко $1.50; по $1: І. Горбачик, А. Тарасович, А. М. Озімек, М. Озімек, С. Кулогавець, П. Іванишин, А. Ройтович, Е. Флейшер, П. Галапац, П. Кутлавій, М. Горошко, А. Пудлик, П. Крисцик, А. Коваль, А. Назарик, М. Гаврилик, І. Ґлушко, Е. Бенні, П. Закалата, Н. Виндзевський, Д. Годик, Д. Ґреб, М. Дудяк (ст.), А. Баранецький, З. Постон і дрібними $2.

Джерзі Сиі, Н. Дж. Ф. Прокіп $1.

Ню Йорк, Н. Й. Укр. Гуманітарне Тов., Інк. (колектував П. Задорецький ліста 128) $47. Зложили: І. і О. Кучмак $25; Е. Варчолак $10; по $5: П. Шевчук, М. Юзик; А. Василь $2. (Кол. Ірина Скодзінська, ліста 120) $11. Зложили: Ю. Шорчак $5, І. Скодзінська $3, І. Шазінські $2, М. Мельник $1. (Кол. Д. Стрілець, ліста 124) $7. (Кол. М. Риґель, ліста 178) $26. Від. Укр. Продукційного Від. Амер. Чер Хреста в Ню Йорку.

Джерзі Сиі, Н. Дж. Чорноморська Січ (на спровадження сиріт з скитальщини) $350.

Нювінгтон, Конн. М. Федишин $10.

Алтуна, Па. Від. 145 УНС $51. (Спис жертводавців був поміщений у „Свободі".

Ню Маркет, Н. Дж. Стефан Крутій, збірка з весілля Ст. Крутій і Марії Сівік, 6/16/46, $64.30.

Бейон, Н. Дж. М. Когут $5.

Дерри, Па. Бр. св. Івана і Сестр. Преч. Діви Марії, від. 113 і 303 УНС, $100.50. Зложили: Бр. св. Івана $15; по $10: Сестр. Пр. Діви Марії, А. Пескович; по $5: Фішер Похор. Устан., Ф. Корчок, Й. Білонич; А. Кравець $4; І. Ярчак $3; по $2: Т. Мадатик, Д. Чокла, А. Клим, А. Ґамбел, С. Пелц, Т. Коні, І. Коземчак, І. Сабик, А. Коцолевят, А. Барон, І. С. Барон; по $1: А. Коземчак, Н. Корчок, В. Годчак, А. Коземчак, Й. Томер, Й. Болінґер, М. Сквибс, Ю. Коземчак, Д. Валіенс, Г. МкНемені, Д. Явчак, С. Бейц, М. Ґембел, Т. Маерс, І. МкДанел, Г. Сіменіяс, Ю. Свіній, В. Янес, С. Бурик, Ю. Лікмен, А. Р. Куземчак; решта дрібними. Збіркою занялися: Йосиф Білянич і Анна Куземчак.

Бруклин, Н. Й. К. Дранс $2.

Ґарфілд, Н. Дж. М. Яциняк $5.

Ґері, Інд. Від. 100 УНС $135. Зложили: Від. 100 з каси $50; по $5: Н. Волошиновський, А. Севак, Г. Лавровський, Ф. Клуса, Ф. Клуса, мол., Й. Груневич, С. Слезик, Й. Лавровський, В. Андрусяк, М. Мандзяк, Й. Швердан, І. Зук, М. Софяк, Рос. Амер. Ліга, М. Чубатий; М. Крушинська $3; по $2: Й. Кузьма, Ю. Ґабла; по $1: Й. Верр, Т. Керню, А. Четеробок. Зібрано на місячних зборах на сироти (А. Севак, секр.)

Фініксвіл, Па. Г. Гозяш $10.

Сейр, Па. А. Галицька $5.

Летроб, Па. Укр. катол. парохія на сироти $34.50. Зложили: по $5: о. В. Зацерковний, Е. Кравс, І. Медвідь; по $4: М. Королевляк, К. Кузьо; по $1: Н. Лоштин, С. Кузьо, С. Смоляк, П. Ющак, І. Ющак, Обливанюк, І. Релик, Р. Гавончак, Максимчак, Я. Ющак, М. Ущак; решта дрібними.

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо з початку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

ГРУПА: ЛИСТИ ДО:

3506. б) Романів Миколи і Василя зі Старого Села, Жидачів, від Чорньовий Івана.

3506. в) Боднар Марії, Чернега Юрка від Чернега Юрія.

3508. Балко Анни, Мийка Катерини, Герман Анни, Глух Катерини, Цьопа Андрія, Гамівка Петра всі з Мостів Великих від о. Клос Василя.

3509 Кривенька Параски Антонівна з Київщини від дочки Олі.

3512. Ґульчевський Василя з с. Монастирець, Стрий, Черепущак Василя з с. Улично, Дрогобич, Тучабський Степана від Ґульчевський Дмитра і Анни.

3513. Бурачинська Елеонори зі Снятина від Керницька Любови.

3514 Фенченко Анни Демянова від Фенченко Василя.

3515. Дудка Семена з села Щульганівка, Чортків, від Кучарський Василя.

3516. Стасюк („булька") від Стасюк Михайла з с. Кліцко-Якимчичі, Рудки.

3518. Мигоцький Антона від Штойко Василя з Підгаєччини.

3519 Лацко Степана, Бунда Михайла від Бречка Дмитра з с. Корнів, Рава Руська.

3520 Баранюк Василя (Ілька) з с. Жучка, Чернівці, від Козак Дмитра.

3521. Керничний Ізидора і Василя, Наконечна Ксені (Кліщ) і Івана, Романів, Ґалан Володимира, всі з Підгайчик, Львів, від Бойко Миколи.

3523. Марущак, Процюк Анни з Бурштина від Мрочко-Калимон Ольги.

3524. Мацан Пазі з с. Лужок Дол., Дрогобич, від Савуляк Степана з с. Урожа.

3525. [illegible] Івана, Жовнірович, Шеремета з Копанок, Федунків з Демянова, від д-ра Жовнірович Василя.

3527. Пашішник Івана з с. Топорівці від Лисенко Дмитра.

3528. Зачкевич від Тузяк Марії (Ґіцинська) з Перемишля.

3529. Ілечко Дмитра з с. Брониця, Дрогобич, від Ілечко Андрія.

3530. Бойко, Пліщук з с. Сутранівка, Скалат, від Прийма Йосипи (Боняковська).

3531. Татарів Юрія від брата Леоніда.

3532. Оліщук Матія і Семена з с. Висоцька, Любомиль, від Захарчук Віри.

3533. Савчак Романа Дамяна зі Львова від д-ра Савчак Юліяна.

3534. Попович Михайла і Василя зі Шнирова, Броди, від Попович Степанії.

3535. Якубенко Дмитра з Київщини від Мойсеенко Семена.

3536. Олексин Василя з с. Пійла, Калуш, від Булаванець Івана.

3537. Лопатинський Володимира з Озірян, Чортків, від д-ра Лопатинський Зенона.

3538. Мотичка Степана і Миколи з с. Барвінок, Коросно, від Ванат Теодора.

3539. Комар Дмитра від Лисий Онуфрія з с. Билинівка, Скалат.

3540. Трухим Марії з с. Гранки-Кути, Бібрка, від Трухим Петра.

3541. Криворука Насті, Зварич Василя, Грицай Петра з с. Дорожова, Самбір, від Грушовський Степана.

3542. Мись Василя і Анни, Красіцький Якова з Бродів від Гладун Марії і Тиблючинський Евгена.

3543. Крупильницький Петра (Крин) з с. Глібоці, Буковина, від Кропильницька Марії.

3544 Поворозник Володимира з с. Покропивна, Тернопіль, від Поворозник Дмитра.

3545. Лялек Катерини з с. Воля Кор., Добромиль, від Баран Миколая.

3546. Дрогомирецький Йосифа з с. Курдібанівка, Бучач, від Яворський Михайла.

3548. Марущак Якова, Іванець Петра і Миколи з с. Бараніх Перетік, Сокаль, від Гарасимчук Максима і Марії (Козловська).

3549. Гайовий Михайла і Івана з с. Мерищів, Перемишляни, Гвоздик Василя з с. Остаповичі від о. Луцишин Івана.

3552. Горошко Василя від Горошко Марії.

3554. Гебуза Марії, Меланії і Еви з с. Рихвал, Горлиці, від Гебуза Анни.

По інформації писати до:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

В запитах просимо конечно подавати групу і число.

HEALTH HINTS

("Health Hints" is a regular contribution to this paper by The Medical Society of New Jersey. Questions should be addressed to the Office of the Society, 315 West State Street, Trenton 8, N. J.)

MOVING INJURED PERSONS

IN THESE days of mounting automobile accidents a few words of advice about taking care of injured persons is timely. Keep the victim covered and send for an ambulance to take the injured person to the nearest hospital.

Injured patients should always be carried on a stretcher in an ambulance, if possible; never should they be crowded into the back seat of an automobile. In lifting injured persons, avoid the common error of holding on to their arms and legs, with the thighs flexed on the abdomen, as this may cause laceration of important blood vessels and nerves.

Every fracture of a major bone should be splinted before the patient is moved. Fractures of small bones may not require this special precaution, but if the spine or a bone in the leg or arm is injured, a splint should be applied. Skin wounds should be covered with a clean cloth or sterile dressing, but no skin antiseptic should be used because of the possibility of further damage to the tissue. Except for the control of hemorrhage, emergency treatment seldom requires haste.

First aiders should not attempt to reduce fractures and all unnecessary manipulation should be avoided, as it may not only be painful, but it can cause damage. If the doctor is on the way, wait and keep the patient as comfortable as possible. If a physician is not available immediately, one competent person should take charge and assign certain jobs to others. He should keep cool and be reassuring in giving attention to the patients.

ПОШУКУЮТЬ

ВОЛОДИМИР ЦИБУШНИК, село Ваврівець коло Теребовлі, шукає кревних в Америці. Адреса:
WOLODIMIR CYBOUSZNYK,
K. O. 5, Rosenheimer St. 46-A,
Munich, Germany.

Пошукую ДМИТРА ЧЕМЕРИНСЬКОГО, мабуть живе в Бофало, виїхав із Золочева 1921 року. Пошукує його стреечний брат ІВАН МУРИЙ. По адресу прошу писати:
СТЕПАН БОДНАРЧУК
1368 — 3rd Ave.
New York 21, N. Y.

ЗОФІЮ ТРОСЦЯНЕЦЬКУ з села Манаїв, пов. Зборів, пошукує її дочка з Німеччини. Голоситись на таку адресу:
Mrs. ТЕКЛЯ ЛАБУНИЦ
283 Prospect St., E. Hartford 8, Conn.

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЗНАЧИТЬ, НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРІВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

ТАРЗАН, ч. 1457. Затрачена зброя.

Коли розлючений лев підскочив до атаки, Тарзан відкинув Діяну набік від небезпечного місця.

Наступної хвилини малпочоловік і звір з джунґлів зчепилися у смертних змаганнях.

Вирушений з рівноваги, Тарзан впав на землю під першим ударом звірюки...

а його оборонний ніж вилетів йому з руки.